

Sygn. akt III AUa 579/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Michał Bober (spr.)
Sędziowie:	SSA Aleksandra Urban SSO del. Alicja Podlewska
Protokolant:	Aleksandra Portaszkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2012 r. w Gdańsku

sprawy J. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji J. W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 6 lutego 2012 r., sygn. akt VI U 2952/11

oddala apelację.

UZASADNIENIE

J. W. odwołała się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmawiającej przeliczenia emerytury.

Organ rentowy wnosił o odrzucenie odwołania albowiem żądanie wliczenia powyższego okresu przy ustalaniu prawa do emerytury zostało zgłoszone przez ubezpieczoną w odwołaniu od decyzji z dnia 6 czerwca 2008 r. i zostało rozstrzygnięte przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wyrokiem z dnia 22 września 2008 roku wydanym w sprawie VIIU 1845/08 a więc w ocenie organu rentowego zachodzi negatywna przesłanka procesowa - powaga rzeczy osądzonej, co winno skutkować odrzuceniem odwołania stosownie do art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.

Postanowienie odrzucające odwołanie zostało uchylone przez Sąd Apelacyjny, który wskazał, że z porównania treści postaw prawnych decyzji z dnia 29 grudnia 2010 r. i z dnia 6 czerwca 2008 r., wynika, iż w postępowanie odwoławczym wszczętym na skutek odwołań od tych decyzji nie występuje tożsama podstawa sporu.

W tej sytuacji Sąd Okręgowy rozpoznał sprawę merytorycznie i oddalił odwołanie opierając swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach:

Ubezpieczona J. W. od dnia 22 grudnia 2007 roku jest uprawniona do emerytury. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęta została przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 127,20 %. W okresie od 1.11.1993 r. do 31.12.2008 roku ubezpieczona była uprawniona do inwalidzkiej renty rolniczej. Do ustalenia tego świadczenia uwzględniono okres opłacania przez ubezpieczoną składek na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników w okresie od 1.01.1984 roku do 1.11.1993 r.

Zgodnie z treścią przepisu art. 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku, nr 153, poz. 1227 ze zm.) przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
- 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
- 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Zgodnie z zapisem zawartym w art. 10 ust 3 okresów, o których mowa w ust. 1 i 2. nie uwzględnia się, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

W przedmiotowej sprawie bezspornym jest, iż okres pracy w gospodarstwie rolnym przypadający od 1.01.1984 r. do 01.11.1999 r. został uwzględniony przy obliczeniu przysługującej ubezpieczonej i pobieranej w okresie od 1.11.1993 r. renty rolniczej. Zatem nie ma możliwości zaliczenia tego okresu również do emerytury przysługującej odwołującej z ubezpieczenia społecznego.

Wobec powyższego, brak jest podstaw prawnych do zmiany decyzji pozwanego organu rentowego.

Z wyrokiem nie zgodziła się wnioskodawczyni, która wywiodła apelację podnosząc uogólnione zarzuty i akcentując poczucie krzywdy związane z negatywnym rozstrzygnięciem sprawy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja, jako nieuzasadniona podlegała oddaleniu.

W istocie apelacja nie zawiera jakichkolwiek merytorycznych zastrzeżeń poprzestając na zaakcentowaniu poczucia krzywdy wnioskodawczyni.

Odnosząc się natomiast do treści uzasadnienia wskazać należy na słuszne i w pełni akceptowane, jakkolwiek zbyteczne - w ocenie Sądu Apelacyjnego - rozważania merytoryczne. Faktem jest, że w postępowaniu zażaleniowym Sąd Apelacyjny wskazał, że w postępowaniu odwoławczym obecnie wszczętym nie występuje tożsama podstawa prawna sporu z postępowaniem w sprawie VIIU 1845/08. Sąd Okręgowy związany był tym ustaleniem stosownie do art. 386 §6 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. Związanie to dotyczy także Sądu Apelacyjnego, choć w przypadku postanowienia nie ma ono charakteru tak bezwzględnie jak w odniesieniu do wyroku. Jak bowiem słusznie zauważył Sąd Najwyższy „uchylenie w postępowaniu apelacyjnym przez Sąd drugiej instancji zaskarżonego wyroku i odrzucenie pozwu, pomimo wydania wcześniej postanowienia o oddaleniu zażalenia na postanowienie Sądu pierwszej instancji o odmowie odrzucenia pozwu oznacza w istocie uchylenie wydanego wcześniej postanowienia nieuwzględniającego

przyczyny odrzucenia pozwu” (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 08.04.2009r. w sprawie V CSK 405/08 OSNC-ZD 2010/2/44). Analogicznie więc sytuacja będzie się przedstawiała, gdy Sąd drugiej instancji uchylił postanowienie o odrzuceniu pozwu (odwołania), zaś w postępowaniu apelacyjnym zaistnieją warunki do stwierdzenia braku dopuszczalności drogi sądowej. Aby jednak takie warunki zaistniały – na co słusznie zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wskazanego wyżej wyroku – musi zaistnieć zmiana okoliczności sprawy albowiem stosownie do art.359 §1 k.p.c. postanowienia niekończące postępowanie w sprawie mogą być uchylane i zmieniane wskutek zmiany okoliczności sprawy, chociażby były zaskarżone, a nawet prawomocne. W warunkach przedmiotowej sprawy okoliczności takie nie zaistniały, w efekcie więc ocena co do braku tożsamości podstawy prawnej rozstrzygnięcia w sprawie przedmiotowej i sprawie VIIU 1845/08, a co za tym idzie braku podstaw do odrzucenia odwołania – jest wiążąca także dla Sądu Apelacyjnego. Skutkiem dokonania tej oceny nie jest jednak stworzenie ponownej możliwości przeprowadzenia rozważań merytorycznych z pominięciem tych, które legły u podstaw rozstrzygnięcia we wskazanej sprawie. We wskazanym zaś postępowaniu Sąd prawomocnym wyrokiem przesądził o braku podstaw prawnych do uznania, że okres pracy w gospodarstwie rolnym przypadający od 1.01.1984 r. do 01.11.1999 r. może zostać zaliczony wnioskodawcy do emerytury przysługującej odwołującej z ubezpieczenia społecznego albowiem został on uwzględniony przy obliczeniu przysługującej ubezpieczonej i pobieranej w okresie od 1.11.1993 r. renty rolniczej. Stosownie do art.365 §1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Związanie treścią prawomocnego orzeczenia oznacza nakaz przyjmowania przez podmioty wymienione w art. 365 § 1 k.p.c., że w objętej orzeczeniem sytuacji faktycznej stan prawny przedstawia się tak, jak to wynika z sentencji wiążącego orzeczenia. (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2011 r. w sprawie IV CSK 563/10 - LEX nr 864020) Powyższe oznacza, że Sąd był związany orzeczeniem w sprawie VIIU 1845/08 i nie mógł poczynić ocen odmiennych. Innymi słowy, skoro kwestie podstaw do zaliczenia wnioskodawcy do emerytalnego stażu okresu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników od 1.01.1984 r. do 01.11.1999 r. zostały negatywnie przesądzone prawomocnym wyrokiem, to nie ma możliwości powrotu do tych kwestii i dokonania odmiennej oceny w tym czy jakimkolwiek innym postępowaniu sądowym.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny oddalił apelację stosownie do art. 385 k.p.c.